

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Історія зарубіжної літератури

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Німецька мова і література та друга іноземна мова, Французька мова і література та друга іноземна мова

Спеціальність 014.022 Середня освіта (Німецька мова і література), 014.023 Середня освіта (Французька мова і література)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет іноземних мов

Мова навчання українська

Розробник: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Петро Васильович Рихло**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0953595720

E-mail: p.rychlo@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=759>
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1525>

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Історія зарубіжної літератури (античний період)» представляє початковий, перший, етап в розвитку європейських літератур. Даний курс знайомить з розвитком античної літератури, в якій відстежуються сюжети, образи та мотиви, що активно функціонують в різних національних літературах наступних епох. Студенти матимуть змогу познайомитись зі сформованими за античних часів жанрами поезії та драматургії, краще зрозуміти культуру Стародавньої Греції та Риму.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни „Історія зарубіжної літератури (античний період)” є ознайомлення студентів з загальним процесом розвитку європейської літератури на первинному етапі (античний період), його закономірності та особливості, як в окремих країнах, так і в цілому Європі, допомогти усвідомити та опанувати особливості літературних напрямків та течій відповідного історико-культурологічного

3. Завдання – розуміти зміст рекомендованих художніх текстів даного періоду, аналізувати основні образи, розбиратися в їх тематиці, ідейному спрямуванні, художній вартості, орієнтуватися в критичних оцінках даних творів у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві та критиці. Давати конкретно-історичний аналіз основних етапів розвитку міфології та літератури. Самостійно орієнтуватися у проблематиці даного розділу історії літератури й володіти певними навичками, необхідними для аналізу художніх творів.

4. Пререквізити. Теорія літератури, історія літератури, філософія, історія, культурологія, психологія, мистецтвознавство.

5. Результати навчання

знати періодизацію, еволюцію літератури Античності, зміст рекомендованих художніх творів; особливості творчого методу видатних письменників названих періодів, своєрідність їх образних та мовних засобів;

вміти комплексно аналізувати текст, основні образи, визначати тематику, ідейне спрямування, художність; орієнтуватися в літературно-критичному дискурсі вітчизняного та зарубіжного літературознавства; встановлювати міжлітературні зв'язки; орієнтуватися у проблематиці даного розділу історії літератури й оволодіти певними навичками, необхідними для аналізу художніх творів.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	2	60	30				30		залік
Заочна	1	1	2	60	8				52		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма						Заочна форма							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Стародавня грецька література											
Тема 1. Антична література та її історико-культурне значення.	5	1	0,5		0,2	3	5	0,3	0,2		0,2	4
Тема 2. Грецька міфологія, її зміст, значення. Культ 12 олімпійських богів.	5	1	0,5		0,2	3	5	0,3	0,2		0,2	4
Тема 3. Героїчний епос „Іліада” й „Одіссея”.	5	1	0,6		0,2	3	5	0,4	0,2		0,2	5
Тема 4. Дидактичний епос. Гесіод.	5	1	0,6		0,3	3	5	0,4	0,3		0,3	5
Тема 5. Походження драми, виникнення грецького театру.	3	0,7	0,3		0,1	2	3	0,2	0,1		0,1	3
Тема 6. Драматургія трагіка Есхіла.	7	1,3	0,9		0,5	4	7	0,5	0,5		0,5	7
Тема 7. Драматургія трагіка Софокла.	5	1	0,6		0,3	3	5	0,3	0,3		0,3	4
Тема 8. Драматургія трагіка Евріпіда.	5	1	0,6		0,2	3	5	0,4	0,2		0,2	4
Тема 9. Драматургія комедіографа Арістофана.	5	1	0,6		0,2	3	5	0,4	0,2		0,2	5
Тема 10. Література доби еллінізму	5	1	0,6		0,2	3	5	0,3	0,2		0,2	5
Тема 11. Література доби римського володарювання.	5	1	0,6		0,2	3	5	0,3	0,2		0,2	4
Разом за ЗМ 1	55	11	6,4		2,6	33	55	3,8	2,6		2,6	50

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Римська література											
Тема 1. Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості..	5	1	0,5		0,2	4	5	0,3	0,2		0,2	4
Тема 2. Рання римська комедія.	6	2	0,6		0,3	3	6	0,3	0,3		0,3	4
Тема 3. Римська література доби республіки.	6	1	0,6		0,2	4	6	0,4	0,2		0,2	4
Тема 4. Творчість Вергілія.	6	2	0,6		0,3	4	6	0,4	0,3		0,3	5
Тема 5. Поетична творчість Горация та Овідія	6	1	0,6		0,2	4	6	0,4	0,2		0,2	5
Тема 6. Творчість Сенеки. Література пізньої імперії.	6	2	0,6		0,2	4	6	0,4	0,2		0,2	4
Разом за ЗМ 2	35	9	3,6		1,4	23	35	2,2	1,4		1,4	26
Усього годин	90	20	10		4	56	90	6	4		4	76

3.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Грецька міфологія, її зміст, значення. Культ 12 олімпійських богів
2	Героїчний епос „Іліада” й „Одіссея”. Дидактичний епос. Гесіод.
3	Драматургія Есхіла
4	Дидактичний епос. Гесіод.
5	Драматургія Есхіла.
6	Драматургія Софокла.
7	Драматургія Евріпіда
8	Драматургія Арістофана.
9	Драматургія Менандра.
10	Творчість Вергілія
11	Поетична творчість Горация та Овідія

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Ведення читацьких щоденників (фіксація проаналізованих текстів).
2	Підготовка рефератів до теми.
3	Усний переказ прочитаних текстів.
4	Декламація поезії.

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Грецька міфологія
2	Гомер „Іліада” й „Одіссея”
3	Поема Гесіода „Роботи і дні”
4	Трагедії Есхіла “Перси”, “Семеро проти Фів”, “Прометей закутий” та трилогія “Орестея”
5	Трагедії Софокла “Едіп-цар”, “Едіп в Колоні”, “Антігона”
6	Трагедії Евріпіда “Медея”, “Іпполіт”, “Іфігенія в Авліді”
7	Комедії „Ахарняни”, ”Мир”, “Вершники”, “Хмари” Арістофана
8	Література доби еллінізму
9	“Порівняльні життєписи” Плутарха
10	Поема Лукреція „Про природу речей”
11	Комедії Плавта і Теренція
12	Поема Вергілія „Енеїда”
13	„Мистецтво поезії” Горація
14	„Любовні елегії” і „Метаморфози” Овідія

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно

	Е (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота))																	Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1											Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
1	2	3	2	1	2	1	2	2	2	2	3	4	3	3	3	4	40	100

T1, T2 ... T 10 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Альбрехт М. фон. История римской литературы / Пер. А. И. Любжина. Москва, 2002. Т.1. 704 с.
2. Анненский И. Ф. Драматические произведения. Античная трагедия (публичная лекция) / Сост., подгот. текста и коммент. ст. Г.Н. Шелогуровой. Москва, 2000. 320 с.
3. Бурцев А. А. История западноевропейской литературы Средних веков и эпохи Возрождения. Москва, 2008.
4. Буслович Д. С. Боги и люди в произведениях искусства. Библейские, мифологические, исторические и литературные персонажи. СПб.: Издательство «Паритет», 2003. 384 с.
5. Вергілій. Буколіки. Георгіки. Малі поеми / З латинської переклав А. Содомора. Львів, 2011. 404 с.
6. Гуревич А. Я. Средневековье как тип культуры. Антропология культуры. Москва, 2002. С. 39-55.
7. Западноєвропейський театр від епохи Відродження до рубежа ХІХ-ХХ вв. / Отв. ред. М. Ю. Давыдова. Москва, 2001.
8. Кун М. А. Легенди і міфи Давньої Греції : Боги і герої. Давньогрецький епос. Київ, 2002. 448 с.
9. Літературний тріумвірат «золотої доби» римської культури: навч. посібник / Упорядник П. Л. Шулик. Кам'янець-Подільський, 2016. 184 с.
10. Мегела І. П. Елліністична поезія. Антологія / Передм., упоряд., комент., приміт. І. П. Мегели. Київ, 2007. 380 с.
11. Сидорченко Л. В., Апенко Е. М., Белобратов А. В. и др. История зарубежной литературы XVIII века / Под ред. Л. В. Сидорченко. Москва, 2001.
12. Современный словарь-справочник: Античный мир. Москва, 2000. 317 с.
13. Соловьева Н. А. История зарубежной литературы: Предромантизм. Москва, 2005.
14. Тахо-Годи А. А. Греческая мифология. Харьков: Фолио. 2002. 256 с.
15. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст.: Іст.-естет. нарис. Київ, 2007. 360 с.

7.2. Допоміжна

1. Барышников П. Н. Миф и метафора: Лингвофилософский подход. Санкт-Петербург, 2010. 216 с.
2. Гаспаров М. Л. Об античной поэзии: Поэты. Поэтика. Риторика. Санкт-Петербург, 2000. 480 с.
3. Гийу А. Византийская цивилизация / Перев. с фр. Д. Лоевского; предисл. Р. Блока. Екатеринбург: У-Фактория, 2005. 552 с.

4. Драненко Г. Ф. Міф як форма сенсу та сенс форми. Міфокритичне прочитання творів Б.-М. Кольтеса : *монографія*. Чернівці, 2011. 440 с.
5. Зварич І. М. Міф у генезі художнього мислення. Чернівці, 2002. 236 с.
6. Карельский А. В. Метаморфозы Орфея : Беседы по истории западных литератур. Вып. 3.: Немецкий Орфей / Сост. А.Б. Ботникова, О.Б. Вайнштейна. Москва, 2007. 608 с.
7. Кин М. Рыцарство. Москва: Научный мир, 2000. 522 с.
8. Корнилова Е. Н. Риторика – искусство убеждать. Свообразие публицистики античного мира: Учебное пособие. 3-е изд., доп. Москва, 2010. 240 с.
9. Культура Возрождения. Энциклопедия. В 2 т. /Отв. ред. Н. В. Ревякина. Т. 1. А-К. Москва, 2007.
10. Макар І. Лонг і його роман «Дафніс і Хлоя» : *монографія* / Інеса Макар. Чернівці, 2010. 424 с.
11. Пронин В. А. История немецкой литературы. Учебное пособие. Москва, 2007.
12. Силюнас В. Ю. Стил ь жизни и стили искусства (Испанский театр маньеризма и барокко). Санкт-Петербург, 2000. 469 с.
13. Содомора А. Жива античність. Львів, 2009. 184 с.
14. Султанов Ю. І. У світі античної літератури: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Ранок, 2002. 112 с.
15. Ярхо В. Н. Семь дней в афинском театре Диониса. Москва, 2004. С. 106-184.

6. Інформаційні ресурси

1. 1. http://ru.wikipedia.org/wiki/Античная_литература.
2. http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0
3. http://www.ae-lib.org.ua/texts/biletsky_antique_literatures_ua.htm<http://quod.lib.umich.edu/c/cme/index.html>.
4. <http://antique-lit.niv.ru/antique-lit/losev/index.htm>
5. <http://lib.ru/POEEAST/>
6. <http://centant.spbu.ru/sno/lib/tron/index.htm>